

Latweefchu Awises.

Ar augstaß Geweschanas = Cummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 32. Zettortdeena 6ta Augusta 1831.

Telgawa 5ta Augusta.

Lihds 22tru Juhli pee Rihgas ohsa 1219 fuggi bij atbraukuschi un 1162 isgahjuschi.

No Merretas 25ta Juhli.

Muhsu rudsu-lauki paldees Deewam irr apkohpti, wissi schkuhnii pilni un bes tam wehl tik dauds kauds safrantas, fa sem gadbeem ne bijam redsejuschi. Kad arri rudsu dauds weetahm, un zittur wehl preeksch seeda-laika, bija sagulluschi, tad tatschu schis gads muhsu buhs baggats maishes-gads, wisswairak kad Deewa muhsu wassaraju-laukus, kas arr' brangi stahveja, bet nu jau 3 neddelas leetu nau redsejuschi, un tadehl weetahm jau bahli mettahs, ar labbu leetu epreezinatu. —

Tahs bailes, fo ta Kolera-sehrga muhsu darrja, kas no Leischu pusses us 3 juhdsehn muhsu bija tuwojusees, nu jau arri mittejahs, jo to, fa dsirdam, Leischds, Illukstes aprinki, kur ta arri us dauds muischahm rabijsahs, un dauds zilwekus apkahwe, fa arridsan Jekabstattē jau eshoht apstahjust. Lai Deewa dohd, fa ta us laiku-laikeem no muhsu semmes buhtu suddusi!

W - r.

No Meschamui schas.

Latweefchu Awises 28ta Nr. jums miht, lassitajeem tappe isstahstihts zeek lohti nelaimigi tee zilweki (fa allach, ta arridsan taggad ihpaschi sehrgu laikā) sewi paschus un zittus padarra, kad winni leekahm dohmahm padobdahs un gekku wihsé gudribu un pamahzischamu nizzina, lassait nu atkal kahdus labbus auglus turpretti tee zilweki plauj, kas faru ausi us gudribu leek

flausicht un greesch faru firdi us sapraschamu. — Tai paschā pagastā kurra (fa minnetās Awises effat lassijuschi) weens saimneeks leekahm dohmahm padeweess un nepaklausigs buhdams gan pats nokahwees gan wehl zittu zilweku dsihwibu paiksinajis, tai paschā pagastā, prohti, Bokkaischu muischas pagastā, ta, jums taggad jaw wisseem pasihstama Kolera; schi lippiga (kaite) sehrga, wehl diwejas zittas mahjās bija eestuhmosees; weenās mahjās weena seewa aplimme, schi leekahm dohmahm padeweesees ne ko ne gribbeja eenemt, un gekku wihsé gudribu un pamahzischamu nizzina. Bokkaischu muischas waggaris Disponente fungam to issstahsta fa schi flimma seewa tahs suhtitas sahles ne gribbenenmt, teikdama fa tahs nahwes sahles effoschias kas tai tohp dohtas; kas nu darrams? Disponenta fungis pats, waggaram redsoht, tahs paschus sahles eedser un nu pawehl lai waggars to paschu darra flimnezenes mahjās, fa ta pahrleezinajahs, fa tahs no muischas suhtitas sahles naw nahwes sahles, gohdajams waggars wissu ta isdarra fa Disponenta fungis parwehlejis, no ta cemaifita pulveri pats eenem un nu drohschā firdi to flimmu seewu speesch lai ta tahs sahles enem; schi seewa nu pahrleezinta fa tahs suhtitas sahles teesham naw nahwes sahles, faru gekkibū pahrwalidama un firdi us sapraschamu gressdama, tahs dohtas sahles eenem; patte nu mannidama fa winnai tahs eedohtas sahles geld, ta nu wairs ne stihwejahs wehl wairak no tahn eeneint, un arridsan ittin fa isturrees fa no muischas pawehlehts, un redsi, schi seewa atlabbojahs un taggad jau ittin wessela un spirgta Deewam pateiz fa ta faru firdi us sapraschamu gressusi. — Ohtrās mahjās weens wihrs, jau wezzigs zilweks (tahs mahjas Genteli sau) un tam wihrum Sprizzis wahrdā), fa

kā slims tappis tulicht muischā sinnu dohd kā apsliminis, un saprattigs Disponenta fungs beskaweschanas geldigas sahles aissuht, kas jaenem, kā arridsan preefschrakstus kā slimmam pascham ja-isturrah; tahs suhtitas sahles kā waijaga eenehmis un ittin tā isturredamees kā Disponenta fungs labba sinnā pawehlejis, schis slimmieks ar Deewa paligu gan drīhs atspirge un wessels tappe. Alibi schee slimmeki, gan ta fee-wa, gan tas wihrs, ihpaschi pehz teem preefschraksteem un tahn pamahzischchanahm irr dseedinat tappusch, ko tas augstī gohdajams preefschneeks tahs Kursemmes augstas sahlu teefas, zeenigs Daktera fungs un Brummiecks no Bidder, Zelgawā ihpaschigā grahmatinā irr lizzis eespeest, un ko Bukaifchu muischas Disponenta fungs Fischer jo leelakā apdohmā irr islassijis un wehrā lizzis, tapehz, ka schē Dakters newa; lehti schi sehrga dauds zilwekus buhtu warrejusi nokaut, kad Disponenta fungs ne buhtu pahr to gāhdajis, kā waijadigs, scho niknu slimmibū uswarreht un tohs wessels issargaht. — Leescham mihl. I. labs padohms turr pahr teem zilwekeem wahti un sapraschana tohs pasarga, to, schis notikkums ko juhs taggad lassijuschi apleezina, un arridsan tas juhs no ta pahrleezinahs, ka juhs wehl schē lassifeet kas zittā weetā ne tahli no muhsu rohbescheem notizzis. — Ukkures pagastā zaur weenu wehweru, kas Kolera nomirre, schi sehrga bija atnesta un diwejās mahjās Kolera slimmeki gaddijahs. Ukkures zeenigs dsimtskungs no Medem, ko dauds no jums m. I. kā weenu schehlsirdigu un mihligu waldisneku un fungu pasihst, schis pehz teefas augstī gohdajams un mihlejams zeenigs tehws tis ko dsirdejis ka schi sehrga sawā pagastā eestuhmu-sees tulicht us Szaggari (kur tamī laikā ihpaschi Kolera sehrga trakfoja un tohs zilwekus nokare) pee Daktera Langerhansen funga nosuht, un toluhds, lai jelle pats us Ukkuri nahf, jeb preefschrakstus un sahles aissuht, scho slimmibū sawu lauschu starvā isnihzinah; Daktera fungs Langerhansen, kam ihpaschi schinni laikā dauds slimmeki bija, pats ne warreja Ukkurē aissnahft, bet gan sahles gan preefschrakstus aissuht kā slimmeeem irr ja ieturrah, un teem zilwekeem kas

wehl wesseli; zeenigs schehligs Ukkuru dsimtskungs no Medem nu pats ruhpigi, pilns schehlē dibas pahr to gahda, ka tahs no Daktera istekas sahles pareisi teem slimmeeem tohp eedoh-tas, un ka tee arridsan wissadā wihsē ittin tā isturrah kā Daktera fungs Langerhansen to irr preefhdinajis un pawehlejis; un reds, kas no-teek! jebeschu diwejās sahdschās wissi zilweki scha lippigā Kolera sehrgā apslimst tomehr neweens no wissiem scheem apslimmuscheem ne nomirst, bet wissi wesseli tappusch, ko zeenigs Ukkuru dsimtskungs no Medem pats stahstijis, pilnā pateizibā prett Deewu kas dohtas sahles un Daktera funga pamahzibas swetijis. — Pee schi notikkuma juhs nu m. I. paschi warrat nomanniht un mahzitees, kā zilweks ar Deewa paligu scho lippigū kaiti gan warr pahrzeest un wessels kluht, gan arri tai pascha isbehgt, kad tas tikkai tahs sahles eeneim ko ihsteni Dakteri peekohdma, jeb tā isturrah kā prahiti Daktera fungi mahza un nospreesch. — Kaut tad ir schis notikkums, ko juhs taggad schē esfat lassijuschi, wissus skubbinatu, tahs leekas dohmas, ko tee Kolera sehrga dehl prahitā turr, atnest, un arridsan schinni leetā few pascheem un zitteem par labbu, fazwu ausi us gudribu likt un sawu sirdi us sapraschanu greest.

B...y.

No Kolera - sehrgas.

(Beigums.)

(Skatter Nr. 31.)

Redsestim nu, kahdas sinnas mums no Kree-wu-seimmes un zittahm walsttim par Kolera-sehrgu atnahkuscas irr. Kreewōs schi nelaimē wehl dauds weetās rohnahs, un daschā Gubernementā no jauna zehlusees; winna arridsan pee muhsu karra-spehka, kas Pohlōs stahw, un arri pee Pohleem un winnu karra laudim irr daschu labbu wihrū aissnehmu. Pats leelaits karra-walditais, weldmarschallis, Dihbitsch Sabalkanski wahrdā, schinni sehrgā ittin ahtri nomiris, kas mehr wissi zitti leeli karra-fungi, kas apkahrt

wimma bija, wesseli palikkuschi. Muhsu Keisera brahlim, tam Zesarewitscham Konstantinam Pawlowitscham gaddijahs, us Witepska-pilsatu nobraukt; bet tur, Deewam schehl, Kolera-fehrga scho angstu fungu fagrahb, un wianam no pasaules ja-atstahi. Ta nahwe un fehrga ne rouga pehz wihra angstib. Leela nelaine wehl irr, ka schi lippiga faite nu arri jau lihds Pehterburgu un karr=ohstu Krohnstattu sinegusi irr. Pehterburga dauds zilweki taggad mirst, sints, un waïraf, weenâ deenâ. Kä muhsu schehligs Keisers us Mossawu bija nobrauzis, kad tur ta fehrga pohstija, ta irr wîsch arri us Pehterburgu nahzis un gahdadams par saweem mihleem pawalst-nekeem gahdajis. Bet, dohmajeet, mihi lassitaji, tee Pehterburgneeki ne bija wîss tik prahsti gi, kä Mossawneeki! jo tee teem waijadisigeem kiffumeem ar neprahrtigu warru prettim zehleh. Tee ne gribbeja us lasaretehim noweddam, ne gribbeja laut, ka lihki ahtri tapfchoht glabbati, ne gribbeja polizeies usskattischani un apvakteschani. Zaur tahdu dumpi, kas sinnams ne nolabbeem un prahrtigeem, bet no nemahziteem un rupjeem, mahnutizzigeem laudim zehleh, Keisara tehwa-sirds tappe lohti apbehdimata, Wîsch farâ angsta gudribâ tohs nemeerigus lautianus gan apklusinaja, un no polizeies bahrgeem liktumee magleniht atlaide; tomehr wissadâ wihsse tohp gahdahts, lai schinni leelâ pilsatâ ta fehrga ta kâ Mossawâ, pahrspēhta un apturretaaptu.

No sweschahmt semmehm sinnam, ka Kolera-fhrga no Pohleem irr us Galiziju, kas Wahzukeiharam peederr, nogahjust, un nu jau lihds Unguru=semni pastepuisees. Galizija, fur pa-wissam dauds nabbagi schihdi mahjo, irr pulks lauschu mirris, un wehl mirst, bet arri tur tohp ruypigi gahdahts, lai fehrga atkal stahtohs. Pruhfchu semmê, irr Danskas pilsahs to arri dabbujis; bet paldeewos Deewam, Danskas pusse dauds laudis ne mirst, jo Pruhfchu semmes waldischana irr lohti kohpeja un usmanniga, un Pruhfchi sawus rohbeschus kohfchi sarga. Redsefim nu jo tahlaki, woi schi fehrga wehl zittas Eirohpas semmes un pilsatus pahrstaigahs, jeb woi tannis semmê apstahfees fur taggad rohnahs. Luhgsum

Deewu ne ween par few un saweem behrneem, bet arri par wissahm zittahm semmes tautahm, ka tas tahn mihi meeru un wesselibu usturretu, un darrisim, tikkuschi klausidami, labprahf wissi ko waldineeki un fungi pawehl, un ko dakteri leek un mahza; tad kassinn, nahwes engelis garr muhsu buhdinu durwin garram ees, un mehs zaür Deewa paligu isglahbti, scho schehligu gan-nu un fargu sirniiga pateizibâ slawesim un goh-dasim.

Turpmak atkal pilnigu sinnu no Kolera-fhrgas dabbuseet.

— 3.

---

14 t a g r a h m a t a

Zihraues jahtneekam Tihfe Ansam-

Deksha zeemâ totâ Meija deenâ 1831.

Wissmihlais draugs!

Tas laiks ittin ahtri atnahze, kurrâ mums bij jaeschkirkahs, fur man, pasaule sweschobs laudis bij janoheet, sawu mihi tehwa semni jaatstah — tas laiks — no kam mehs tik dauds kohpâ, kâ un kad tas buhs, runnajam. Pehz sawas apsohlfchanas juuns rakstu, ar Jums schi lappinâ tehrseju. — Es drohfschi zerreju, ta kâ man kats brihds kurrâ sawus dahrgus, tohs mihius sawas dwehseles atzerrohs, swrehts irr — ta ir Juhs, scho rakstiu lassoht, sawa wezza beedra, to pagahjuschu deemi preeku un behdu muhsu kohpâ-buhschanas atminnesitees, ka ta drauga mihlestiba Juhsu sirdi no jauna, jo leelaka spéhka moh-sees. — Selta brahlin, kâ Jums taggad flah-jahs? — No darra tehros, Ville, Juhsu brahli, ko wissi juhsu mihi raddi un draugi? Irr Meieris wessels, woi jaw prezzejees? Woi dauds pee Mescha-Waggara eitat, woi tur wissi wesseli? — — —

Es taggad jaw waïraf kâ diwi mehneschus sawâ jaunâ dsihwoschanâ, sawâ jaunâ weetâ, kas Jums prett deenas widdus pussi, waïraf kâ 50

juhbdes ais juhres stuhri gull, esmu. Gan
inundrs un wessels, tomehr daudsreis eeksch assa-
rahm, noskunnis us faru dahrgu tehwa - sem-
mi flatohs, farwus mihlus melleju. Ar mannu
mahzischahu wiss ittin labbi eet us preefschu; es
zerreju schi sweschä semme Zihrauvai gohdu tai-
sift, saweem labbarritajeem kahdu reis preeku,
saweem brahleem lanni un swrehtibü nest. — Es
to flawu, to sippu ustizzeschanu faru skohl-
meisteru esmu ispelnijs; winni par manneem
beedreem pahrwehrschufes. Es wehl kahdas
aisleegschanas, kahda negohda dehl, azzis preefsch
manneem skohlmeistereem ne esmu nolaidis —
Ait! zit nedarbu ne reds eeksch tahda leela pulka
jauneklu noteekam. —

To pußswehtu, neddelu preefsch jauneem was-
faras swehiskeem mums brihwstundas preefsch
pußtreshahn neddelahm taps dohtas. Par scho
laiku wissi isklihdesum, ikkats us faru pußi; es
ar weenu no saweem skohlmeistereem un 6 skoh-
las beedreem tahlu eeschu us weenu leelu pilg-
sahtu, ko Danzig fauz. Zit pasaules brihnu-
mus, leelu zeemu, pilles, pilgsahthus, skunstes
leetas sché ne redseschu; es dividemitsdivi juhb-
des tahtak no Zihraues aiseeschu. —

Mihlaus draugs, nu wairs ilgak ne war-
ru kawetees, faulite jaw uslehkust, zitti jaunekli
jaw skohla sapulzejahs un man arri jaeet —
Daubs, dauds labbas deenas Juhfu tehwam,
brahleem, mahsei, wisseem pasifstameem. Pa-
leezeet ar Deewu, wesseli! Muhscham

Juhfu draugs
Andreas.

Teefas flubbinaschanas.

Us pawehleschanu tals Reiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineka wissas Krewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp no Wehrgalles pagasta teefas wissi tee, kam taifs-
nas prassichanas pee teem Wehrgalles fainnekeem
Ulu Fanna un Antinu Beitsa buhtu, kas sawas mah-
jas pee inventariuma truhkuma magashnes un zittu
parradu labbad wairs ne spehdami walbih, atdewus-

schli, un par kurrup manu schlussi deena konkurse irr-
spreesta, scheitan aizinati un fasaulti, lai diwju meh-
neschu starpä, prohti lihds 29tu Augusta f. g., kas tas
weenigais un issleegschanas termihns buhs, woi pa-
schli woi zaur weetnekeem, kui tahdi peenemmami, pee
schihs pagasta teefas peeteizahs un tad sagaida ko schi
teefas pehz likkumeem spreedihs. To buhs wehra nemit.

Wehrgalles pagasta teefas 27ta Juhni 1831. 2
† † † Bruera Fannis, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) D. E. Bettmann, pagasta teefas frih-
weris.

Us pawehleschanu tals Reiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Krewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee
ta Kalnamuischias fainneka Kalleiju Lohma buhtu,
kas inventariuma truhkuma un zittu parradu dehl,
sawas mahjas nodewis, aizinati, lihds 23schu Sep-
tembera mehniescha f. g. pee schihs pagasta teefas pee-
teiktes.

Kalnamuischias pagasta teefas 23schu Juhli 1831. 2
(T. S. W.) Sprihde Andreij, pagasta wezza-
kais.

(Nr. 29.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas frih-
weris.

Us pawehleschanu tals Reiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Krewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas
pee teem fainnekeem Muhrneeku Chrenesia un
Lohru mu Fahna buhtu, kusch pirms nomirris, un
ohtrais pats sawas mahjas atdewis, un par kurrup
mantahm, parradu dehl, konkursis noliks, aizinati,
lihds 22tru Augusta mehniescha deenu scheit peeteiktes.

Pohpes pagasta teefas tanis 27ta Juhni 1831. 2
† † † Zeple Ansf, pagasta wezzakais.

(Nr. 66.) A. Schnee, pagasta teefas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas
pee ta pee Ahrischmuischias peederriga fainneeka Jaks-
pehteru Sandera buhtu, kurrup sawas mahjas dehl
inventariuma truhkuma atnemtas, un par winna man-
tu konkursis nespreesta, tohp aizinati, lai wisswehlaki
lihds 29tu Augusta mehniescha f. g. peeteizahs un sa-
gaiba, ko likkumi spreedihs.

Ahrischmuischias pagasta teefas 18ta Juhli 1831. 2
(T. S. W.) Ursch Fehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 32.) J. J. Epplée, pagasta teefas frih-
weris.

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ossipeprovinzen: G. D. Braunschweig, Censor.

No. 375.